

A mezőségi magyar gyermekekért

Kitüntették Ady István református lelkészt, a Szivárvány Ház létrehozóját

● A mélyszegénységben lévő, mezőségi falvakban, farmokon élő magyar gyermekek kezét ebben a nehéz járványidőszakban sem engedte el a magyarfülpösi Szivárvány Alapítvány, ruhával, élelemmel, egy jó szóval próbálnak segíteni túlélni. A húszéves Szivárvány Ház szóránkollégium létrehozóját, Ady István református lelkészt a napokban Orbán Balázs-díjjal tüntették ki. Vele a munkáról, a tervekről és a kitüntetés fogadásáról beszélgettünk.

SIMON VIRÁG

Több mint húsz évvel ezelőtt a Mezőség határában, a Szászrégen melletti Magyarfülpösi a magyar oktatás kérdéseire kereste a választ Ady István református lelkész. Azt szerette volna, hogy a faluban újra legyen magyar oktatás és a helybéli gyermekek ne román óvodai, iskolai csoportokba járjanak vagy ne kelljen beingázniuk Szászrégenbe. A lelkész kezdeményezésére 2001-ben újraindult a magyar oktatás, és ehhez a Beszterce-Naszód megyei Mezőörmenyesről két nehéz sorsú kislányt írtak Magyarfülpösi iskolába azért, hogy meglegyen az induláshoz szükséges létszám. Az első évben, iskolaidőben ők a lelkési családdal



Ady István református lelkész, a szóránkollégiumok létrehozója

▲ FORRÁS: DIASZPÓRA ALAPÍTVÁNY

laktak. Az újrainduló állami óvodának és iskolának a közösségi célokot szolgáló Szivárvány Ház adott otthont. A gyerekek létszáma évről évre gyarapodott, hiszen – mint kiderült – a mezőségi falvakban élő magyar családok között vannak, akik engedik, hogy magyar nyelven tanuljon a gyermekük. Az is közrejátszott, hogy nemcsak oktatást, hanem tanszereket, ruhát és étkeztetést is biztosítottak a kicsiknek. De csatlakoztak a csapathoz az eldugott farmokon, embertelen körülmények között élő magyar vagy vegyes családok óvodás és kisiskolás korú gyermekei is. 2009-ben készült el a 18 gyermek befogadására alkalmas bentlakás, s azóta nemcsak oktatást és nevelést, hanem hétköznapi otthont is biztosítanak a kicsiknek és nagyoknak.

Kollégium és otthon

Mint Ady István református lelkész elmondja, a szóránkollégiumba járó

gyermekeket nem akarták elszakítani a családjuktól, így normális körülmények között hétfőtől péntekig vannak a Szivárvány Házban, és pénteken, tanítás után hazatérnek szüleikhez. A mélyszegénységben élő gyermekeket nemcsak írni-olvasni, köszönni kell megtanítani, hanem tisztálkodni, asztalnál enni, imádkozni, a ruhákat, értékeket megbecsülni is. A kollégiumban megtapasztalhatják, hogy milyen a normális élet, és megtanulhatnak mindent, ami ehhez szükséges. Az évek során kiderült, hogy nem elég a kicsik kezét fogni, szükség van arra, hogy a nyolc osztályt elvégzetteknek is megfelelő helyet biztosítsanak. Így az alapítvány a szászrégeni katolikus egyház tulajdonában lévő, bérelt épületben elindította a szászrégeni szóránkollégiumot. Itt a Szivárvány Házból kinőtt gyermekek mellett a Szászrégenben tanuló, távolabbi településekről származó magyar gyermekek is bentlakásra találtak. A két szóránkollégiumban immár 49

gyermeknek biztosítanak oktatást és otthont.

Sokan helytállnak

Az elmúlt évek során sok, egykori Szivárvány Ház-as fiatal megtalálta helyét a nagybetűs életben is. Ady István kérdésünkre büszkén mondja, hogy van, aki szakmát tanult a Kolozsvári Református Kollégiumban, és munkája van, egyedül is boldogul Szászrégenben. Van, aki Vásárhelyen dolgozik, ügyesen fejlődik, és egyetemre végzett fiatal is kikerült már az otthonból. A lelkész arról is beszél, hogy vannak, akik lemorzsolódnak. De egyre több olyan mezőségi magyar gyermek van, akinek szüksége van a Szivárvány Ház által nyújtott hiánypótló nevelésre, ellátásra. Ady István elmondja azt is, hogy a szóránkollégiumokat főként külföldi segítséggel, a magyar kormány hathatós támogatásával tudják fenntartani, hiszen hazai, helyi támogatást alig kapnak.

Bizonytalan helyzetben

A tavasszal kezdődött járvány azonban alaposan felfordította a Szivárvány Ház életét is. Jelenleg a kollégiumi rendszer nem működhet, így az alapítvány pedagógusai otthonukban keresik fel és támogatják a gyermekeket. Mint a lelkész elmondja, ruhát, de főként élelmet visznek nekik, jó szóval támogatják az otthon ragadt

gyermekeket. „Szívét szorongató és leírhatatlan, hogy egy-egy tanyán milyen körülmények között vannak most a gyermekek. Az élelmiszerből, amit viszünk, próbálnak minél többet megenni, még mielőtt beérnek vele a házba, mert ott már osztozniuk kell, és tudják, hogy éhesen maradnak. Van, hogy rendes ruha sincs rajtuk, mert otthon nem mosnak, a kapott ruhákat összepiszkitják és aztán eldobják. Nagyon nehéz most nekik, nekünk is, hiszen nem tudunk oly módon segíteni és nevelni, ahogy eddig. Ez a kiszámíthatatlanság rányomta bélyegét az egész évről.”

Tervek és célok vannak

Ebben a nehéz évben a Szivárvány Ház kis csapatának pont jókor jött, ha szabad ilyet mondani, a nemrég átadott Orbán Balázs-díj. Ady István családi okok miatt nem tudott jelen lenni az ünnepi eseményen, ezért a díjat a Szivárvány Alapítvány két munkatársa, Székely Kedves Éva szociális asszisztens és Bodor Vera tanítónő vette át. A lelkész elmondta, hogy igazi összeforrt közösségként dolgoznak, így a neki adott díj mindannyiuké, a csapaté. „Jölesett a kitüntetés, akkor is, ha nem ezért dolgozunk, nem ezért tesszük. Isten az, aki célokot rendelt ki és erőt adott, hogy ezekért dolgozzunk az elmúlt húsz évben is. Terveink vannak az elkövetkező évről is, és hisszük, hogy Isten erőt ad továbbvinni ezt a szolgálatot.”



A közös játék is fontos része a nevelésnek, az együttléteknak



Otthon és menedék a Szivárvány Ház a mezőségi magyar gyermekeknek

▲ FOTÓK FORRÁSA: SZIVÁRVÁNY ALAPÍTVÁNY HONLAPJA

A Székelyföldért tevékenykedők elismerése

Az Orbán Balázs-díjat 2011-ben alapította Hargita, Kovászna és Maros megye tanácsa. A legnagyobb székelyföldi elnevezett díjat azoknak adományozzák a közös történelmi múlt és kultúra révén összetartozó három megye képviselői, akik sokat tesznek a közös székelyföldi ügyekért. Az idei díjátadót – a járványügyi előírások betartásával – a csíkszeredai Mikó-várban tartották meg november közepén, Hargita Megye Tanácsa és a Hargita Megyei Hagyományőrzési Forrásközpont szervezésében. Idén Maros megye díjazottja Ady István református lelkész, a Szivárvány Ház szóránkollégium létrehozója. Kovászna megye díjazottja Farkas Árpád író, költő, aki kiemelkedő munkásságának elismeréséül, a József Attila- és a Kossuth-díj, valamint a napokban kapott Sinkovits Imre emlékezete kitüntetés után Székelyföld legrangosabbját, az Orbán Balázs-díjat is magáénak tudhatja. Hargita Megye Tanácsa idén Burus-Siklódi Botond pedagógusnak, az Apáczai Csere János Pedagógusok Háza leköszönő igazgatójának, az RMP SZ országos elnökének adományozza az Orbán Balázs-díjat.